

Podpajštúnske zvesti

Číslo
6/2001

Ročník III.

Cena: 4,-Sk

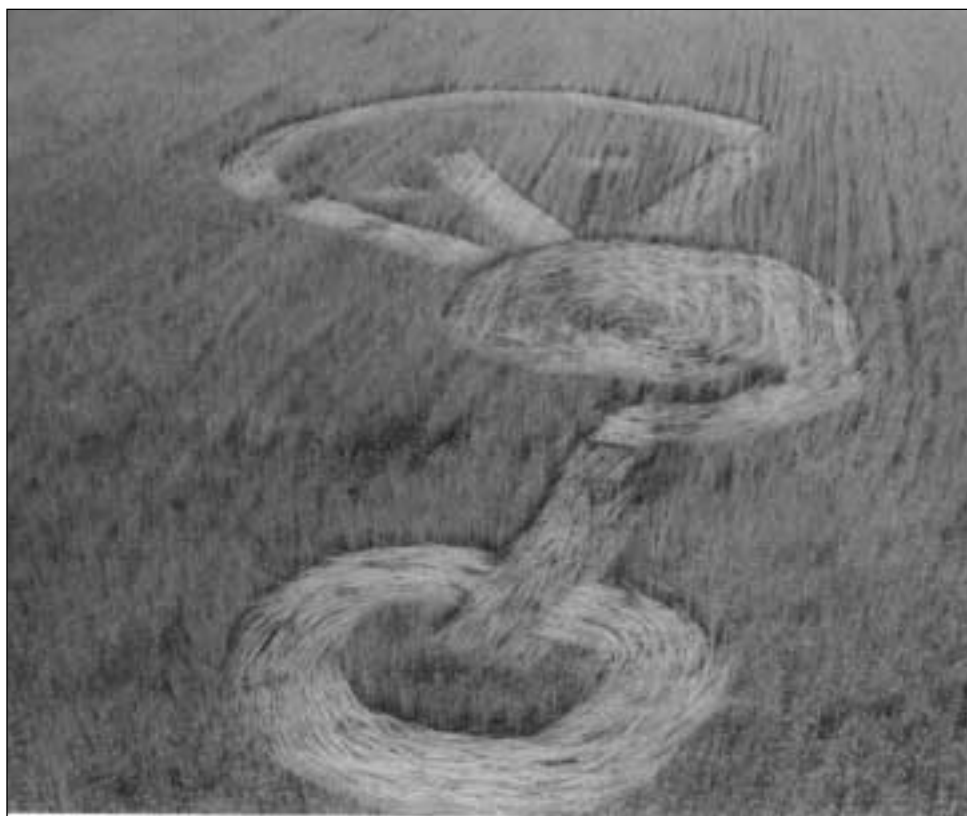
Mesačník pre ľudí dobrej vôle žijúcich v kraji pod Pajštúnom.

V tomto čísle: Perličky boli druhé • Útok na Stupavu pokračuje • Občan zodpovedný za odpad • Stupavská krídlówka • Pozvánka na rybačku • Hovorí Vaše dieťa... • Na Záhorí máme kráľa • Aké budú hody • A Mariš Pilná

Záhorská Bystrica má svoje námestie

Záhorská Bystrica, voľakedy malebná obec a jedna zo vstupných brán na Záhorie (ktorá z tých záhorských - bratislavských sa tak necíti...) nemala doposiaľ svoje námestie. Poznáme veľké námestia z čias antického Grécka, keď ich nazývali agorami, v starom Ríme to boli fóra, najznámejšie z nich je Forum Romanum. Mohli by sme povedať, že i hotely sa nazývajú Forum, nuž iné časy, iné mravy. Mať námestie, to je už o inom. Predsa sú obce, kde nemajú pomenované ani ulice a domy majú len popisné číslo. V Záhorskej Bystrici sa naplnil sen prevažnej väčšiny jej obyvateľov. Dosiahnuť, aby sa kúsok ich obce stal námestím. našli to najvhodnejšie miesto - plochu pred kostolom. Tá je apriori, teda akosi už vopred námestím, najširšia, voľná, všetkým prístupná, vážená, dostatočne dôstojná a predurčená byť námestím. Veď kostol je dominantou každej slovenskej obce, tu človeka do života vítali i sa s ním naposledy lúčili. Bystrické námestie svätých Petra a Pavla je malinké. Obrazne povedané ako dľaň. Tento kúsok zeme však vyznačili, upravili a pozdvihli na dôstojné miesto v mape obce. Stalo sa tak zásluhou ľudí, ktorí v obci žijú a urobili len to, čo chceli a po čom túžili, aby dokázali naplniť slová skutkami. Na bystrické hody požehnal námestie tunajší správca farnosti vdp. Jozef Meško. Po slovách starostu Vladimíra Kuboviča, ktoré boli osobným vyznaním a poďakovaním všetkým, ktorí túto myšlienku podporili a zhmotnili ju do reality, dôstojný pán odhalil prítomným duchovný zmysel tohto diela. Vo svojej kázni rozvinul myšlienku o poslaní človeka dávať a rozdávať. Námestie so svojimi lavičkami a zdrojom vody - hydrantom v estetickom stvárnení, je miestom, kde sa budú ľudia stretávať, kde nájdu odpočinko, čas pre rozjímanie pred vstupom do božieho domu. Miestom, kde pookrejú radosťou z rozhovoru i z bežného pozdravu... Nie je dôležité aké je námestie veľké, ale dôležité je, či nebude prázdne. Patróni Záhorskej Bystrice apoštoli Peter a Pavol sa obetovali a rozdávali, nech teda sú príkladom pre Bystričanov, aby každý kto k nim zavíta bol vítaným hosťom i pútnikom.

-ps-

UFO alebo talentovaný umelec

Vo štvrtok 28. júna v poobedňajších hodinách navštívil redakciu náš aktívny spolupracovník pán Rudolf Peší zo Stupavy. Prišiel nás požiadať, aby sme sa išli spolu s ním pozrieť na niečo, čo si sám nevie vysvetliť. Sadli sme do auta a išli sme po Železničnej ulici smerom k Vacháľkovmu rybníku. Tesne za nadjazdom nad diaľnicou, pár metrov po pravej strane sa nachádza pole s obilím. Zráz od cesty je porastený vysokou trávou, nebola pošliapaná. Niekoľko metrov od kraja obilného poľa sme zbadali spomínaný úkaz. Obrazec v obilí, aspoň od cesty, pripomínal špirálu. Pravidelný tvar obrazcov, úplne nahľadko vyhladené obilie dominanty - kruhu, presného akoby zarezaného žiletkou. V obilí ani náznak po stopách niekoho, kto by umelo vytvoril obrazec pripomínajúci dobre známe motívy, ktoré boli pripisované mimozemšťanom - jednoducho UFO. "Spraviu to z fošňú nejaký feták z Kolónie" - ozývali sa odborné posudky z davu ľudí, ktoré sa prišli na tento "úkaz" pozrieť. Fotografie sme poslali na posúdenie odborníkom do Slovenskej akadémie vied. Pochopiteľne, že z nich sa veľa vyčítať už nedá, ale miesto, kde sa obrazec nachádza je ešte nezozaté, môžete sa ísť na vlastné oči preveriť, že sme si to nevymysleli ani pod vplyvom letných horúčav. Nech by to bolo akokoľvek, máme aspoň trošku zmeny v bežnom kolobehu života. A či sa ešte vrátia? Aj na to sme si vypočuli odpoveď z davu: "Špatne pristáli, tady na Záhorí, esli nekocho stretli, chudáci odpálili, ani smrad po nich neostau. Na nás nemajú!"

-ps-, foto: Peter Rác z plošiny MsPTS Stupava

Medzinárodný úspech

Stupava - Metodické centrum v Bratislave v spolupráci s Pedagogickým inštitútom Dolného Rakúska v Hollabrunne vyhlásili súťaž pre Základné školy s názvom "Dejiny v znamení kruhu - kruhové zemné opevnenia na území Dolného Rakúska a Slovenska v neolite.

Stupavská škola sa oprávnené môže hrdiť úspechom, veď zo 143 účastníkov obsadila žiačka Veronika Chromíková krásne tretie miesto. Za odmenu absolvovala bezplatný zájazd do Dolného Rakúska, v lokalite ktorého sa nachádza najviac kruhových opevnení.

Sympatické ďalej bolo pozvanie všetkých účastníkov do PKO Bra-

tislava, kde okrem zástupcov MC Bratislava osobne odovzdal účastnícke diplomy riaditeľ Pedagogického inštitútu Dolného Rakúska Mag. Helmut Wunderl. Okrem toho, že škola patrila účasťou medzi najpočetnejšie, obdržala účastnícky diplom a pamätný pohár aj pani učiteľka D. Kazarková, ktorá žiakov na súťaž pripravovala. Stupavskú školu okrem spomínanej Veroniky ďalej reprezentovali Lucia Belošičová, Jana Daňová, Petra Jurkovičová, Bronislava Karlová, Mária Pikaliiová a Veronika Veselá. K úspechu, ktorý je hodný nasledovania blahoželáme.

- dk-

OCHRANA ÚRODY PRED POŽIARMI

Na základe rozboru príčin vzniku požiarov a poznatkov získaných pri výkone štátneho požiarneho dozoru počas zberu úrody, ako aj pri pozberovej úprave a uskladnení obilnín a krmovín z predchádzajúcich rokov, prichádzame k záveru, že v období zberu úrody každoročne zaznamenávame zvýšený počet požiarov v poľnohospodárstve, pri ktorých dochádza nielen k materiálnym škodám, ale nezriedka aj k ujme na zdraví osôb a v niektorých prípadoch aj so smrteľným následkom.

V súvislosti so žatevnými prácami vzniklo v roku 2000 na území Slovenskej republiky celkom 268 požiarov s priamou škodou 10 132 500,- Sk, pričom 4 osoby boli pri týchto požiaroch zranené. V štyridsiatich prípadoch horelo obilie na koreni na celkovej ploche 304 ha a škoda dosiahla výšku 5 438 500,- Sk, 145-krát horela slama na riadkoch pričom vznikla škoda 885 700,- Sk, 69 - krát stohy slamy o celkovej škode 3 514 500,- Sk a v siedmich prípadoch horeli obilné kombajny.

Z vyššie uvedeného počtu požiarov vzniklo na území okresu Malacky v roku 2000 celkom 20 požiarov, z toho v súvislosti so zberom a žatevnými prácami 7 požiarov a pri pozberovej úprave, uskladňovaní obilia a objemových krmovín 13 požiarov, o celkovej škode 99 800,- Sk. Najčastejšími príčinami týchto požiarov bolo konanie nezistenej fyzickej osoby - fajčenie a manipulácia s otvoreným ohňom /deti od 6 - 15 rokov/. Iniciátor vzniku požiaru nedopalok z cigarety, zápalka, zapaľovač.

Zameranie preventívnych protipožiarnych opatrení pre tohtoročné zberové obdobie by mala preto vychádzať z dôsledného rozboru príčin požiarov súvisiacich so zberovými prácami v uplynulom období, ako aj z poznatkov zistených pri výkone štátneho požiarneho dozoru, s prihliadnutím na nepriaznivé podmienky v oblasti ekonomiky, ktoré budú mať negatívny dopad aj na materiálové technické zabezpečenie potrieb požiarnej ochrany. Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať predovšetkým zabezpečeniu úloh, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku požiarnej ochrany /zákon SNR č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov a vyhláška MV SR č.82/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia

zákona Slovenskej národnej rady o požiarnej ochrane v oblasti prevencie v znení vyhlášky MV SR č. 86/1997 a vyhlášky MV SR č.300/1997 Z.z. o zabezpečení požiarnej ochrany pri skladovaní uvádzaného krmu, sena, slamy a iných suchých rastlín, dreva a tuhého paliva/.

Touto cestou by sme chceli upozorniť občanov, aby si počínali tak, aby nedochádzalo k vzniku požiaru najmä pri manipulácii s otvoreným ohňom a aby plnili príkazy a dodržiavali zákazy týkajúce sa požiarnej ochrany na označených miestach. Ďalej by sme chceli upozorniť, aby občania nevykonávali činnosti, ktoré môžu zapríčiniť bezprostredne vznik požiaru, ktorými sú najmä:

- fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom,
- vypalovať porasty a zakladať oheň na miestach, kde by sa mohol rozšíriť.

Poľnohospodárske subjekty by mali protipožiarne opatrenia orientovať najmä na činnosti súvisiace so zberom a uskladnením objemových krmovín, predovšetkým:

- zabezpečiť dobrý technický stav zberových rezačiek,
- venovať pozornosť technickému stavu elektroinštalácie v skladoch objemových krmovín a požiarnym hydrantom,
- zabezpečiť prísne dodržiavanie zákazu fajčenia,
- vybaviť skladovacie objekty a zberové stroje vhodnými hasiacimi prístrojmi,
- dodržiavať lehoty a spôsob merania teplôt uskladnených objemových krmovín.

Pri zbere obilia je potrebné zabezpečiť najmä pravidelnú údržbu a kontrolu zberovej techniky so zameraním na:

- elektroinštaláciu /akumulátor, alternátor, štartér, stav izolácie káblov a ich prechody cez ostré hrany konštrukcie stroja/,
- palivový systém /jeho tesnosť, čistotu/,
- trecie plochy /žacej lišty, mlátiacieho bubna, vytriasadiel, klínových remeňov/,
- tesnosť výfukového potrubia a čistotu motora.

Dôsledné zabezpečenie uvedených opatrení by malo prispieť nielen k zníženiu počtu požiarov súvisiacich so zberom, spracovaním a uskladnením obilnín a krmovín, ale aj eliminovať ich následky.

odbor požiarnej ochrany
Okresného úradu v Malackách

Mládež spieva 2001

V dňoch 8. a 9. 6. 2001 sa v Prievidzi konal 32. ročník celoštátnej súťažnej prehliadky detských speváckych zborov "Mládež spieva 2001". Na súťaži sa predstavilo 10 speváckych zborov z Prešova, Sečoviec, Michaloviec, Stupavy, Bratislavy, Nitra, Zvolena, Veľkého Medera, Bytče a Banskej Bystrice, ktoré sem postúpili z krajských prehliadok. Tento ročník mal veľmi vysokú úroveň, čo sa odzrkadilo na celkovom umiestnení zborov na záverečnom galakonzerte. Vďaka podpore Nadácie pre deti Slovenska z Fondu Hodina deťom sa tu predstavil aj náš detský spevácky zbor Perličky pod vedením p. uč. Zdenky Neznikovej, ktorý pracuje v Základnej umeleckej škole v Stupave. Pre deti bolo veľkou motiváciou zúčastniť sa celoslovenskej súťaže. Na súťažnom koncerte predviedli veľmi pekný výkon. Ich program bol nasledovný:

V. Matušík - Nezbedný vetrik, Z. Mikula - Zavri už očička, Oslava, P. Eben - Kdyby tu nic nebylo, Prší, T. Morley - I go before a I. Bázlik - SOS. Klavírny sprievod p. uč. Peter Sochulák. Porota bola zložená z pedagógov a zbornajstrov z Prešova, Žiliny, Bratislavy a Prievidze a pracovala pod vedením predsedkyne p. E. Zacharovej. Na záverečnom galakonzerte vystúpili všetky zbory s vybraným programom a na záver prišla dlho očakávaná chvíľa - vyhlásenie výsledkov. Detský spevácky zbor perličky sa umiestnil v 2. - striebornom pásme. Je to veľký úspech, nakoľko Perličky sa po prvýkrát od svojho vzniku dostali až na celoštátnu súťaž. Srdečne blahoželáme p. uč. Z. Neznikovej za obetavú a trpezlivú prácu s deťmi nielen počas pravidelných skúšok, ale aj za hodiny práce venovanej navyiac. Nech toto krásne umiestnenie je morálnym ocenením a povzbudením do ďalšej práce. **BLAHOŽELÁME!**

-MV-

Národné divadlo pre Stupavčanov

Stupava - Vďaka iniciatíve Jožka Živnera sa Mestskému kultúrnemu stredisku podarilo zorganizovať predstavenie Ženského zákona v záhoráčtine (podľa Štefana Moravčíka) pre Stupavčanov a ich susedov. Predstavenie bude dňa 30. septembra t.r. v DPHO v Bratislave. Divadelné predstavenie bude prvým podujatím "zelového týždňa", a zároveň upútavkou i pozvánkou pre Bratislavčanov, aby prišli do Stupavy na Deň zelá. Oznamujeme týmto, že rezervácia vstupeniek začína od 23. júla v kancelárii Kultúrneho domu v Stupave alebo na t.č. 02/ 6593 4312. Cena vstupenky je 160 korún.

Verejné prerokovanie zámeru

V Stupave sa uskutočnilo verejné prerokovanie zámeru spoločnosti VW Slovakia a.s. na vybudovanie centrálného skladu pomocných materiálov a chemikálií a linky na povrchovú predúpravu hliníkových častí karosérií. Za účasti zástupcov spoločnosti a doslova neúčasti zástupcov orgánov, ktoré stavbu a zámer povoľujú a za prítomnosti niekoľkých občanov nášho mesta bol predstavený zámer. Stupava ako dotknutá obec sa k zámeru vyjadrila na základe pripomienok z tohto prerokovania. Pochopiteľne, že opäť najboľavejšou témou pre Stupavčanov bola otázka dopravy a dopravného zaťaženia mesta. Nová linka prispeje k vytvoreniu 2800 pracovných miest, čím sa zvýši ponuka pracovných príležitostí v regióne. Pri nákladnej doprave príde k nárastu o 27% voči súčasnému stavu. Doprava bude smerovaná po komunikáciách dostatočne vzdialených od sídiel. VW Slovakia a.s. zabezpečí u svojich dodávateľov (počas výstavby a prevádzky), aby používali najmä cestné spojenie: diaľnica D2, križovatka Lamač a cesta II/505 do areálu VW Slovakia a.s. V rámci riešenia dopravného napojenia VW sú navrhnuté príslušné opatrenia s cieľom nezaťažovať mesto Stupava a jej obyvateľov. V prvej etape sa doporučuje viesť nákladnú dopravu po trase diaľnica D2, križovatka Lamač a cesta II/505. Pre premávku na diaľnici počas víkendov Krajské riaditeľstvo Policajného zboru vydalo výnimku. V druhej etape sa doporučuje viesť nákladnú dopravu z diaľnice D2 v rámci plánovanej diaľničnej križovatky "Stupava - juh". V stanovisku mesta je nekompromisne stanovená požiadavka, aby cez Stupavu bola vylúčená nákladná doprava. Svoje názory veľmi otvorene a ostro vyjadrili i prítomní občania. Nemeckým zástupcom spoločnosti kládli nepríjemné otázky typu, či by si v Nemecku mohli dovoliť najprv vybudovať novú prevádzku a až potom by riešili dopravu. Slovenské podmienky im umožňujú takýto opačný postup a riešenie požiadaviek občanov, ktorí musia znášať dopravnú záťaž a dokonca jej predpokladaný nárast, je v nedohľadne a v rovne sľubov. Občania vyjadrili obavy aj z nárastu osobnej a autobusovej prepravy a z nedodržania sľubu o vylúčení nákladnej dopravy. Pripomienky sa týkali aj dopadu prevádzkovania lakovne na životné prostredie. Škoda len, že na verejnom prerokovaní mesto zastupoval len primátor a medzi občanmi sedeli len dvaja poslanci mestského zastupiteľstva. Možno by výhrady a oprávnené požiadavky zazneli razantnejšie a občania by sa na vlastné oči i uši presvedčili, že ich volení zástupcovia sú tam, kde ide o záujmy mesta a jeho obyvateľov.

-ps-

Záverečné stanovisko

Občianska iniciatíva obdržala záverečné stanovisko k zámeru Priemyselný park pre automobilovú výrobu - Záhorie. Park bude umiestnený v k.ú. Bažantnica (časť Vojenského výcvikového priestoru Záhorie) a v k.ú. Lozorno. Termín začatia výstavby je jún 2001 a ukončenie sa predpokladá v 2. polroku 2002. Verejné prerokovanie zámeru sa konalo 24. apríla v Stupave. Tu boli vyslovené pripomienky zo strany občanov v súvislosti s dopravou cez Stupavu. Z nich vzišiel Návrh opatrení v súvislosti s vplyvmi dopravy na obyvateľstvo v okolí cesty I/2: 1. Vypracovať samostatnú komplexnú štúdiu riešenia dopravy súvisiacej s výstavbou a prevádzkou priemyselného parku v období výstavby a prevádzky priemyselného parku za účelom presmerovania dopravy mimo sídelné útvary Stupava a Záhorská Bystrica. 2. Volkswagen Slovakia a.s. a APP (užívateľ) zmluvne dohodnú so všetkými špeditérskymi organizáciami, ktoré budú pôsobiť medzi Devínskou Novou Vsou a priemyselným parkom v Lozorne povinnosť, realizovať prepravu po diaľnici D2. Súčasťou zmluvy budú sankcie za nedodržanie ujednania. Systém kontroly navrhnuť v koordinácii s mestom Stupava a Bratislavou, m. časť Záhorská Bystrica. 3. Volkswagen Slovakia, a. s. a APP uzavruť s mestom Stupava zmluvný vzťah o spolupráci pri riešení problémov v doprave (spomaľovače, priame napojenie na diaľnicu...). 4. Prijíť opatrenia, aby sa výnimka udeľená Krajským dopravným inšpektorátom na umožnenie vstupu kamiónov na diaľnicu D2 počas víkendových dní, legalizovala právnym úkonom alebo mala časovo neobmedzenú platnosť. 5. Povoľujúci orgán zaviazá navrhovateľa k používaniu komu-

nikácií mimo obytnej zóny mesta Stupava. Záverečné stanovisko vydalo Ministerstvo životného prostredia SR v zmysle zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a bolo vydané 11. júna t.r.

-ps-

Niekoľko informácií o Priemyselnom parku pre automobilovú výrobu - Záhorie

Účel: vytvoriť integrovaný závod pre montáž modulov osobných automobilov, ako aj vytvorenie výrobných a odbytových podmienok pre subdodávateľov VW Slovakia a. s., na zabezpečenie kompletnej výroby a dodávok modulov pre finálnu výrobu osobných automobilov vo Volkswagen Slovakia a. s. Bratislava. Dodávateľmi jednotlivých komponentov budú: firma Brose - dodávateľ čalúnenia, dverí a bokov, firma Sommer Allibert - dodávanie čalúnenia, dverí a bokov, firma Johnson Controls - dodávateľ kompletných sedadiel, firma Faurecia - dodávateľ kompletných výfukov, firma Bordnetze Nitra - dodávateľ kábelových zväzkov, firma Delphi - činnosťou bude príjem, skladovanie a výdaj kábelových zväzkov zo skladu, sekvencovanie, firma HP Pelzer - dodávateľ podlahových krytín pre osobné automobily, firma Hayes Lemmerz - dodávateľ kompletných kolies, firma Industrialesud - dodávateľ stropných podhládov, firma LDL - logistika a skladovanie. Rozloha parku: odporúčaná je varianta I v modifikácii tak, aby pôdorys areálu nebol štvorcový ale obdĺžnikový cca 700x350 m. Celkové náklady predstavujú 1 - 2,7 mld Sk. Navrhovateľ: Auto Martin, a.s. Užívateľ: APP so zastúpením AIG Lincoln a Auto Martin, a.s. Martin (spracované podľa: Záverečné stanovisko...)

Útok na Stupavu pokračuje.

Momentálne sú toho času na Mestskom úrade Stupava v štádiu zverejnenia dva zámery VW Slovakia a. s., jedná sa o "Rozširovanie výrobných kapacít VW Slovakia a. s. III. etapa" a zámer "Prestavba a rozšírenie haly M 8" všetko v areáli VW Slovakia a. s.

Obidva zámery predstavujú spolu nároky na pracovné sily v počte 1224 osôb, z toho 24 osôb na 4 smennú prevádzku a zvyšok na trojsmennú prevádzku.

Obidva zámery ďalej predstavujú zaťaženie kamiónovou dopravou v náraste o 47 kamiónov, pričom zatiaľ nie je predstava nárastu osobnej automobilovej a zmluvnej autobusovej prepravy územím mesta Stupava.

K predloženým posledným dvom zámerom mesto Stupava zatiaľ nedalo svoje stanoviská.

Dovoľujeme si týmto oslovit' aj verejnosť, ktorá svoje námety a pripomienky môže dať prostredníctvom referátu ŽP na MsÚ Stupava.

Do dnešného dňa od januára tohto roku bolo na Mesto Stupava doručených ako dotknutej obci spolu sedem zámerov, z ktorých sa jeden týkal "2 x 110 kW vedenia Stupava - štátna hranica Rakúsko", avšak je reálny predpoklad spojitosti s VW. K uvedenému zámeru dalo mesto stanovisko s pripomienkami, ktoré sa týkali nášho diaľničného privádzača, ktorý by sa mal nachádzať pod týmto vedením.

Ďalší doručený zámer sa týkal stavby "Priemyselno technologický park Záhorie", na rozlohe 1322 ha poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu. K uvedenému zámeru dalo mesto zamietavé stanovisko.

Ostatných 5 doručených zámerov má priame väzby na VW Slovakia a. s., vrátane predloženého zámeru "Priemyselný park pre automobilovú výrobu Záhorie".

V prípade dvoch zámerov sa uskutočnilo verejné prerokovanie správ o hodnotení zámeru, pričom sa jednalo o "Priemyselný park pre automobilovú výrobu Záhorie" a "Rozšírenie výrobných kapacít VW Slovakia a. s. I. etapa". Účast' občanov na týchto rokovaniach bola veľmi slabá, čo podľa nás vyjadruje ako nezujem o veci verejné, tak aj nechut' a apatiu obyvateľov za niečo bojovať.

K trom zámerom boli dané stanoviská mesta, ktoré sú k nahliadnutiu pre obyvateľov mesta na MsÚ - referáte ŽP.

Záhorská Bystrica je skutočným Mestom.

V nedeľu 1. júla sa v Záhorskej Bystrici konala veľká slávnosť. V dôstojnom rámci sviatku sv. Petra a Pavla, ktorí sú i patrónmi obce, sa konalo slávnostné požehnanie Nám. sv. Petra a Pavla. Po pripojení Záhorskej Bystrice k Bratislave v roku 1973 sme si neuviedli, že máme iba ulice ale nemáme námestie, čo sa nezrovnáva s postavením Mestskej časti a samostatnej obce vôbec. Riešenie sa začalo hľadať až nedávno, keď sa do popredia dostala otázka rozširovania našej Mestskej časti. Výber prostredia na námestie padol na jej prirodzené dominanty kostol, Miestny úrad a centrum obce. Názov námestia vyplynul z cirkevno - historických tradícií obce a vzťahu k nim. Patrocínium sv. Petra a Pavla bolo vždy vŕcné uctievané a rešpektované. Na základe týchto poznatkov boli vypracované dokumenty na revitalizáciu lokality a projekt na námestie.

Starosta V. Kubovič po slávnostnom príhovore odovzdáva slovo správcovi farnosti vdp. Meškovi, ktorý námestie požehnal.

Štúdiá námestia, ktorú spracovali Ing. arch. Bílek a Ing. arch. Ruženská bola schválená Komisiou výstavby a dopravy a následne Miestnym zastupiteľstvom. Generálnym dodávateľom bola firma Viaspol s.r.o. Bratislava, ktorá spolu s firmou Hestera sponzorsky darovala i lavičky na námestí. Sadové úpravy robila firma Agroservis. Nové lampy sú od firmy Osvetlenie s.r.o. Bratislava, na ktoré lucerly dodala firma Relko v.o.s. Nitra. Na elektrikárskych prácach sa sponzorsky podieľali miestny podnikatelia p. Stanislav Vaňo a pracovná skupina p. Stanislava Bilačiča. Prekládku vzdušných el. vedení a realizáciu vodovodnej prípojky zabezpečili správcovia sietí ZEZ - Rozvodný závod a VaK Bratislava. Všetkým patrí podakovanie za dobre urobenú a včas odovzdanú prácu. /Skog/

Investičná činnosť na území Mestskej časti Bratislava - Záhorská Bystrica

Vážení občania, možno si ani neuviedli, čo všetko sa okolo nás mení. Často nás rozčuľujú rozkopané ulice, ale bez toho to nejde. V posledných rokoch podstatnú časť investičnej výstavby v našej mestskej časti tvorí výstavba kanalizačných zberačov. Tie oceníme, až keď sú funkčné a život nám neznepríjemňujú odpady a ich likvidácia. V júli 2000 bola začatá výstavba KZ AA - II časť a AA 3 - I. časť na ulici Čsl.tankistov. Súčasne s touto stavbou začala i výstavba

Milé naše pani učiteľky

Z celého srdiečka sa Vám chceme poďakovať za krásne chvíle strávené v našej škôlke. Prežili sme v nej krásne tri rôčky, a vy ste boli našimi druhými mamami. V malej triede nás za rúčku držala pani riaditeľka Bolerázska a pani učiteľka Ivetka nám utierala slzičky, ktoré nám potajomky vyškľí z očka. Ale my sme veru neplakávali, veď sme nemali ani čas. V našej škôlke máme vždy veľa práce. Papier, farbičky, nožnice, lepidlo, to sú naše pracovné nástroje. Čudovali by ste sa, čo všetko sme vyrobili s pani učiteľkou Nelkou, či Katkou. Pani učiteľka Evička Holišová, tá nás naučila obrovskú spústu básničiek a pesničiek. Zahrala nám k nim na klavíri a my sme doprevádzali rúčkami nôžkami, či hrkálkami. Pani učiteľka Evička Danková bola našou akoby ozajstnou pani učiteľkou. Každý z nás si pozná svoje písničky, niektorí sa vedú i podpísať. A že sú niektoré písničky naopak? To nevedí. Veď nás to v škole doučia. Ale aby ste si nepamätali, že sme sa tu len učili a pracovali. My sme sa aj zabávali. Na Deň detí nám pani učiteľky pripravili karneval v parádnych maskách, na fašiangy Fašiangovú maškarádu v teplákoch. Nie však v nových, ale v starých deravákoch. Najkrajšie diery na teplákoch mala teta Majka, ktorá sa spolu s tetou Terkou stará o to, aby sme mali v našej škôlke pekne čisto. No a počas celého roka sme mali divadielka, výlety turistické vychádzky, či súťaže. Najväčším zážitkom pre nás bola návšteva Bratislavského hradu a hlavne občerstvenie v hradnej kaviarni. Čas však letí a zrazu prišiel pán fotograf, odfotografovať nás na tablo. A to znamená, že čas sladkého detstva sa končí a v septembri začneme veľké putovanie za poznáním. Ďakujeme Vám pani učiteľky za všetko čo ste pre nás urobili a sľubujeme Vám, že ak sa stretne na ihrisku, určite Vám zamávame.

Vaši malí maturanti z III B MŠ Hargašova 7

S Bystričanma pri muzice

Deväť ročníkov uplynulo odvtedy, keď sa v Záhorskej Bystrici po prvý raz rozvíril festival hudby, tanca a krojov folklóru zo Záhoria a pozvaných hostí z iných oblastí Slovenska. Z malého súboru matičiarov, ktorý festival otváral piesňou o Bystrici je dnes spevokol známy nielen na Záhori ale aj po Slovensku. Z malého festivalu sa stal tradičný sviatok, ktorým Záhorská Bystrica vstupuje do významného Bratislavského kultúrneho leta. Tento ročník bol v niečom aj trochu netradičný, hoci v každom ročníku bolo čosi nové nezvyčajné. Zúčastnili sa ho naši priatelia z Brumovic - spríateľenej obce z Moravy - Českej republiky. Festival pozdravili aj starostovia oboch družobných obcí pán Kubovič za Záhorskú Bystricu a pán Josef Charvát za Brumovice. Nadviazanie tohoto pekného vzťahu je o to významnejšie, že umožňuje udržiavať kontakty so susedným štátom a čo je potešiteľné, že sa tu stretli hlavne mladí, ktorí si mali čo povedať zmerať si sily a uvedomiť si, že veľkou devízou sú vzájomné výmeny názorov, že priateľstvo prináša nielen pekné vzťahy ale predovšetkým spoznávanie, rozhľad a poučenie. Mladí z Brumovic predviedli aj pekný program "Moravskú besedu", ktorá zaujala nielen svojou melódiou, ale

aj krásnymi krojmi a dobrými výkonmi. Veľmi pekne vyznel krojovaný sprievod po Mestskej časti, ktorý zdravili ľudia po celej trase a tleskali, veď bolo aj čomu. Na žele šli mažoretky z Malaciek, ktoré svojim šarmom a temperamentným vystúpením urobili veselú náladu všetkým prítomným. Predstavil sa aj detský folklorný súbor "Červené jablčko" z Rovinky, súbor "Mladost" zo Šenkvic a "Dopravár" z Bratislavy. Zazneli pestré ľudové piesne a vo víre ľudovej hudby sa rozkrútili aj tanečníci. Všetci si pochvalovali najmä vnímavé obecnstvo, ktoré sa pri pesničkách pridávalo a nadšene tleskalo. Súbor Matice slovenskej zo Záhorskej Bystrice originálnymi piesňami a elánom náladu ešte umocnil. Radosť a nadšenie vládlo, i keď počasie po sprievode a začatí programu vyliadlo svoju medardovskú dávkou na Záhorskú Bystricu, ale zdá sa, že naopak to všetkých potešilo a vôbec to nenarušilo festival. Skončil sa deviaty ročník a nám neostáva nič iné iba sa tešiť na ten jubilejný desiaty ročník. Nech bolo ako bolo na Záhori aj to najťažšie vždy ľudia brali s humorom a optimizmom a tak veríme, že aj v roku 2002 budú tu znieť piesne veď hlavne prítomnosť mladých nám dáva právo veriť, že folklór bude mať vždy svoje miesto v našom živote.

/Skog/

kanalizačného zberača AA3, A a A4 na Tešedíkovej ul. a na Vlčkovkách. Počas výstavby kanalizačného zberača na Tešedíkovej ul. došlo z dôvodu nesprávne použitého materiálu v šesťdesiatych rokoch pri prechode popod krytý potok k rozpadnutiu betónových skruží, čo skomplikovalo výstavbu časovo i finančne. Obe stavby boli ukončené v decembri 2000. Kanalizačný zberač AA3 v dĺžke 207,5 m Na Vlčkovkách bol tiež v roku 2000 ukončený. V roku 2001 začali práce na kanalizačnom zberači na Prídavkovej ulici a na ul. Zákutie. Termín ukončenia prác je september 2001. Nie je to všetko v rámci investičnej výstavby, okrem iného bol vypracovaný projekt aj pre KZ na Pútnickej ulici. Predpokladaný termín začatia stavebných prác je august 2001. Pripravované sú aj ďalšie projektové dokumentácie a inžinierska činnosť spojená s vybavovaním stavebných povolení. Výstavba týchto stavieb je závislá od výšky dostupných finančných prostriedkov. Záhorská Bystrica sa mení na lukratívnu Mestskú časť Bratislavy, zachováva si svoj charakter a tým je príťažlivejšia. Zvykli sme si to brať ako samozrejmosť. Treba si ale uvedomiť, že lukratívnou oblasťou robia lokalitu ľudia a ich prístup k životnému prostrediu. Našou snahou a cieľom je urobiť všetko preto, aby naša mestská časť bola čistá, upravená, mala vybudovanú potrebnú infraštruktúru a dostupné služby.

/MÚ MČ ZB/

Vážení spoluobčania!

Dovoľte, aby som vám popriala príjemné a slnečné prežitie prázdnin a dovoleníek. Zároveň chcem využiť možnosť vyjadriť sa k niektorým problémom, ktoré sa objavili v živote našej obce. Spoločným menovateľom niektorých nešvárův je bohužiaľ lahostajnosť. V poslednom čase sa výrazne prejavuje vandalizmus a to aj na mieste posledného odpočinku našich zosnulých. Cintorín sa stáva ródeom pre výrastkov, ale asi i niektorých dospelých. Rozbíjanie váz, kradnutie kvetín a nájdú sa aj takí občania, ktorí sú schopní fekálie vypúšťať do cestnej kanalizácie, pochopiteľne s neznesiteľným zápachom, ktorý obťažuje ostatných, ktorí sú na kanalizáciu riadne napojení. Drzosť niektorých zachádza až tak ďaleko, že musím im na ich otázku " No, čo sa mi môže stať!?" upozorniť, že na to nájdú odpoveď v príslušnom všeobecne záväznom nariadení i so stanovenou výškou pokuty. S rozvojom obce súvisia i niektoré investičné stavby, ktorých priebeh môže obmedzovať občanov. Týmto prosím občanov bývajúcich na ulici Domkárskej a Lozornianskej o trpezlivosť a pochopenie pri úprave komunikácie, ktorá sa prepadla pri pretláčaní vodovodného potrubia. Ide o napojenie prevádzky Plastic Omnium na vodovod. Aj vďaka nášmu súhlasu sme pri rokovaniach so ZsVaK sme dosiahli, že obec bude začiatkom budúceho roka napojená na úplne nový zdroj pitnej vody a to z Perneckej panvy. Obecné zastupiteľstvo už neraz riešilo otázku nevyhovujúcich priestorov našej pošty. V najbližšej dobe začnú práce na príprave nových priestorov pre poštu a to v budovebývalých jaslí na Struhárovej ulici. Toto umiestnenie je zatiaľ definitívne. Vážení spoluobčania, obraciam sa na vás, aby sme spoločne hľadali východiská pre ďalší rozvoj našej obce. Zároveň vás chcem poprosiť, aby ste záujem o veci verejné dokázali prejavíť pri každej maličkosti. Jediné tak namiesto devastácie a úpadku môžeme smerovať k rozvoju a rozkvetu.

Lubica Havranová, starostka obce Zohor

Občan zodpovedný za odpad

Od 1. júla vstúpil do platnosti novelizovaný zákon o odpadoch. Medzi najdôležitejšie legislatívne zmeny patrí úprava, ktorá prenáša zodpovednosť za odpad na občana. Doteraz bola producentom odpadu obec. Občan sa sám bude musieť postarať o to, aby sa zbavil komunálneho, nebezpečného a veľkoobjemového odpadu (farby, oleje, batérie, textil, nábytok, či chladničky). Obec bude zase povinná vytvoriť podmienky pre uloženie odpadov za úplatu.

Ako to je a bude v Zohore, na to sme sa opýtali pani starostky E. Havranovej:

"Zohor má veľkú výhodu, že na jeho území je vybudovaná moderná skládka odpadov, schválená a posudzovaná orgánmi štátnej správy ako skládka osobitného určenia, čo v praxi znamená, že podniká v oblasti komunálneho a priemyselného odpadu na území SR. Obec má síce za uloženie odpadov príjmy do obecného rozpočtu, môžeme viesť polemiku aj o tom, či je to veľa alebo

málo. Pravda je tá, že tieto peniaze pomáhajú rozvíjať investičnú výstavbu v obci. Skládka - likvidácia a ukladanie odpadu je podnikateľská činnosť ako každá iná a preto sa na našu skládku zväzá odpad zo širokého okolia. Skládka má prísny režim, sledovaný orgánmi životného prostredia. Preto obavy občanov z možnosti prieniku škodlivých látok do spodných vôd alebo pôdy nie sú namieste. Výhodou pre občanov je, že ročne za vývoz komunálneho odpadu zaplatí jedna domácnosť 300 korún, v čom je započítaný vývoz, prenájom 240 litrovej nádoby. Dôchodcovia a osamelé osoby platia len 150 korún. Okrem toho, občania obce, na základe potvrdenia o trvalom bydlisku v Zohore, môžu vyvážať zadarmo na skládku akýkoľvek odpad, vrátane stavebnej sute. V zmysle novely je obec povinná organizovať dvakrát do roka zber veľkoobjemového odpadu, triedeného odpadu, zabezpečiť miesto na jeho uloženie. Napriek ďalším povinnostiam, ktoré zákon uložil obciam, budeme sa snažiť, aby náklady na ich uplatnenie v praxi zaťažili pe-

Zohor - Kultúrne leto 2001

- V rámci letných prázdnin bude v Kultúrnom dome fungovať Prázdninový klub stolného tenisu pre deti a mládež. Na prvom stretnutí, ktoré bolo 6. júla sa záujemcovia dohodli na pravidelných stretnutiach i na postupe prípravy na Prázdninový stolnotenisový turnaj o pohár, ktorý sa uskutoční 28. augusta.
- Pre mládež a dospelých sa v Kultúrnom dome uskutočnia diskotéky a to v dňoch 14.7., 15.7., 4.8., 18.8., 1.9. a 3.9.
- Miestny rybársky zväz pozýva na Hodovú zábavu, ktorá bude 29. septembra. Hodová diskotéka pre mladých bude 30. septembra. Bližšie informácie sa verejnosc dozvie obvyklým spôsobom.
- V mesiaci septembri sa uskutoční súťaž o najkrajšiu cibuľu a najzaujímavejšiu samorastlú zeleninu rôznych tvarov a podôb a výstavu dyňových strašidiel.
- Na prelome septembra a októbra sa uskutoční výstava z histórie obce Zohor. Súčasťou bude aj unikátna expozícia archeologických nálezov, ktoré sa našli v katastri obce.

Agentúra BOBO netradične

Stupava - Víťanie leta má rozličné podoby. Prevažne sa začína slávnosťami, veselica a podujatiami pod holým nebom, lebo leto všetkých láka von z uzavretých priestorov.

Majiteľ reklamnej agentúry "BOBO" pán Bohuš Blecha jr. (podobnosť so starostom Marianky nie je náhodná, pozn. red.) spojil 21. jún s pozvaním - do sídla svojej firmy pri autobusovej zastávke pred Domovom dôchodcov. Kto by tam len tak prišiel, pozrieť sa, čo mladý pán robí, keď práve nepotrebuje dať vytlačiť vizitky, letáky, diáře, oznámenia, samolepiace etikety alebo potlačiť reklamné predmety?! Alebo ani zadať prípravu grafického návrhu, či výrobu svetelnej a nesvetelnej reklamy - to sú totiž všetko produkty, ktoré ponúka... Ale práve preto, aby pri dverách agentúry bol nával vymyslel Bobo to, čo v Stupave ešte nebolo! Kŕmenie, hladkanie, obdivovanie z blízka i z úctyhodnej diaľky mladého tigra sibírskeho. Odvážlivci mohli vkročiť do klietky so šľahačkou na dlani a skúsiť, či im bude tiger "žrať z ruky". Dokázal to napríklad Pavol Mikuš, stupavský podnikateľ. Tiger mal záujem našťastie len o šľahačku a podnikateľ zostal celý. Pena ako šľahačka sedela i na dobre vychladenom pive, ktoré sa čapovalo zadarmo, rozdávali sa reklamné predmety, debatovalo sa o podnikaní, pive a neskutočne hustej premávke nákladakov, ktorá tvorila podujatiu nefalšovanú stupavskú kulisu. A tak napokon prišli aj tí, čo nič nepotrebovali, ale dnes už dobre vedia, že reklamná agentúra Bobo, to je tam, kde kŕmili tigra. Mladý podnikateľ vniesol do tunajších stojatých vôd oživenie a ako sa patrí na reklamnú agentúru i fantáziu a prekvapenie. To sa mu teda podarilo. Kloúbk dole, ale pozor na úpal z horúceho leta! -ps- foto: bobo

**Reklamná agentúra BOBO, Marcheggská 2, Stupava,
Tel.: 02/ 6593 3977, 0903/ 943 666, e-mail: bobo@fuxo.sk**

ňaženky Zohorčanov čo najmenej. A práve preto je smutné, že i v Zohore sa objavili divoké skládky s čím súvisí i opatrenie uložené Okresným úradom v Malackách na odstránenie skládky pri Maline. Musíme si uvedomiť, že práve tu prichádza k škodlivým a nebezpečným vplyvom, lebo skládky sú nekontrolované a môžu ohroziť zdravie i životné prostredie. Preto nás mrzí, že obec na náklady všetkých občanov bude musieť odstrániť skládku, ktorá asi nikomu neprekáža. Nevšímavosť a tolerancia k takýmto javom vedú k

zbytočnému vynakladaniu prostriedkov obce, ktoré by mohli byť použité na iné potreby občanov.

Čo sa týka novely zákona, ako ste sa správne opýtali, občan bude musieť platiť miestny poplatok za uvedené činnosti odpadového hospodárstva, čo v praxi znamená, že rodina podľa počtu členov rodiny zaplatí xkrát poplatok. Za neuhradenie poplatku budú podľa zákona a VZN uložené pokuty. Výhody vlastnej skládky sa teda prejaví i teraz. I vďaka nej môžeme byť občanom viac nápomocní." -ps-

Osemdesiat rokov stupavského futbalu

V roku 1958 mala Stupava blízko k najväčšiemu úspechu v tomto období. Bojovala o postup do divízie na neutrálnom ihrisku VaŠ v Bratislave. V kvalifikačnom stretnutí prehrala s Tatranom Pezinok 1:2, keď jediný gól strelil Rudolf Košírér. Stupavčania dali síce ešte jeden gól, no žiaľ do vlastnej siete. Tento napokon rozhodol o všetkom.

Na snímke zľava stoja: Vojtech Brbúch, Jozef Brliť, Jaroslav Pavlíček, Jozef Samuel, Anton Dostál, Štefan Piaček, Bohuš Kovačič, Štefan Nepšinský, Karol Matlovič, Rudolf Košírér a Jozef Chrupka.

Nástup na nové ihrisko

Na novom ihrisku sa ako prvý súper predstavil Majster republiky Slovan s mnohými hráčmi reprezentácie. Domáci síce prehrali, ale hanbu si nespravili. Zápas sa odohral na hody 8. septembra 1958 na počesť prestupu Stupavčana Antona Daráša do tímu Slovana. Výsledok bol 2:5 a obidva góly strelil reprezentantovi Schroiffovi Jaro Pavlíček.

Neskoršie sa k týmto pridávali mladší hráči, ktorí spolu vytvorili dobré mužstvo a niekoľko krát bojovali o postup do divízie. Tu zohrali celý rad dobrých zápasov s mužstvami Senice, Skalice, Kútov, Hlohovca, Šamorína,

Zľava stoja: Vilo Hasoň - funkcionár, a hráči: Pavol Németh, Anton Daráš, Miroslav Horecký, Jozef Dugovič, Anton Dostál, Štefan Móza, Štefan Piaček, Dušan Janeček, Rudolf Daráš, Štefan Barinka, František Viger.

Zľava stoja: Andrejkovič, František Malec, Vengloš, Rudolf Živnér, Anton Daráš, Anton Dostál, Filo, Kovács, Urban, Schroiff, Jozef Brliť, Štefan Piaček, Jankovič, rozhodca Sarka a Jozef Sedlák. Trénerom bol Štefan Kubíček, v podrepe: Jozef Chrupka, Rudolf Košírér, Štefan Nepšinský, František Jánoš, Michl, František Kuštor, Moravčík, Jaroslav Pavlíček, Popluhár.

Čalova, Sládkovičova ... V tomto mužstve hrali okrem starších aj mladší hráči Miro Horecký, Pavol Németh, Jozef Dugovič, Štefan Móza, František Viger, Dušan Janeček, Rudolf Daráš, Štefan Barinka, Anton Daráš, Rudolf Baláž, Jozef Taraba, Milan Michalík. Trénermi vtedy boli Štefan Kubíček, František Malec, Anton Dostál. O mužstvá sa starali hospodári Anton Klas, Jozef Michal s manželkami. Predsedami a tajomníkmi boli Ján Obermár, Štefan Klas, Jozef Mader, Jozef Bátora a pokladníkom bol Pavol Brbúch.

Vrcholy a pády

Po úspechoch však prišlo k postupnému strácaniu pozícií a nezájmu o futbalový život zo strany funkcionárov, hráčov ako aj predstaviteľov mesta a sponzorov. Tento úpadok záujmu sa prejavil najviac roku 1972/73, keď v jarnej časti súťaže sa na zápas s Novou Dedinkou dostavilo len šesť hráčov, čo znamenalo kontumáciu i ostatných zápasov a následné vylúčenie zo súťaže.

Po ročnej prestávke sa skupina obetavcov dala do práce, aby ožil stupavský futbal. Na

čele s trénerom Františkom Malcom začali budovať nový kolektív, ktorý musel začať hrať od najnižšej súťaže. V ročníku 1976/77 sa mu podarilo s mužstvom postúpiť. Po tejto kríze nastalo zlepšenie, o ktoré sa postarali dobrou funkcionárskou prácou mladí ľudia vo výbore pod vedením Ing. Jána Beleša a za pomoci ďalších členov výboru - Viliama Maroša, Štefana Mózu, Miroslava Velčického a Františka Mikulášových.

Základ tvorili hráči, s ktorými na začiatku 80-tych rokov dvakrát po sebe postúpil tréner Ivan Morávek. Majstrovstvá kraja boli vrcholom, ktorý dosiahla táto generácia hráčov v zostave: Ivan Bartalský, Ján Pavlačič, Vladimír Havran, František Horecký,

Prvý postup po rozpade v roku 1977. Zľava stoja hráči: Vladimír Taraba, Jozef Rigotti, Ján Kohútek, Marian Hason, Ivan Bartalský, Oto Schwarz. Sediaci zľava: Jaroslav Gerža, František Ašboth, František Horecký, František Malec - tréner, František Viger, Miroslav Beleš, Pavol Krucovčín, plus funkcionári Jozef Kazarka a František Pospíš.

Jaroslav Gerža, Vladimír Taraba, Miroslav Beleš, František Viger ml. Ladislav Orechovský, Kamil Marko, Pavol Michálek, Ivan Maroš, Ján Ondruš, neskôr Jozef Blažiček, František Lacka, Luboš Beber, Jozef Draškovič, Anton Koberčík, Karol Jánoš, Marián Fišer, Peter Jeck, Luboš Víger a ďalší. Aj toto mužstvo sa stretlo so Slovanom v Bratislave 1:3, s Interom 0:6 a doma 0:10. S ligovou Petržalkou prehrali doma 2:3 a tam 0:6. V neskorších rokoch prišiel zase úpadok a zostupy až do tretej triedy. Na začiatku 90-tych rokov prichádza znovu k oživeniu, čo zase znamenalo postupy z ktorých najvýraznejší bol roku 1995, a to postup do štvrtej bratislavskej ligy. Až na niekoľko výnimiek bol trénerom Ivan Morávek a Miroslav Palkovič. Dobrú robotu odvádzali i tréneri mládeže Štefan Klas, Jozef Varga, Ladislav Navrátil, František Pospíš, Vilo Gažo,

N snímke pri postupe do majstrovstiev kraja sú hráči a funkcionári: Peter Jeck, Oto Schwarz, Ján Pavlačič, Ivan Bartalský, Ivan Morávek, Stano Kohútek, Laco Orechovský, Ján Valachovič, Ivan Maroš, Jozef Jánoš, Vladimír Daráš. V dolnom rade sú: Ján Ondruš, František Viger, Jaro Gerža, Vlado Taraba, Miro Beleš, Vlado Havran, Jozef Rigotti, František Mikulášových.

Mužstvo internacionálov na turnaji v Rakúsku: Zľava stoja: manažér Jozef Dugovič, Luboš Beber, Ivan Bartalský, Miro Pavlačič, František Janeček, Ivan Maroš a Jozef Janeček. V podrepe sú: Michal Mašek, Jozef Blažiček, Stanislav Beňa, František Horecký, Oto Schwarz a Stano Schwarz.

Ján Knietel, Ján Podmajerský, František Mikulášových, Ondrej Zezula. Hospodármi oddielu boli dlhé roky Jozef Varga a Rudolf Kubovič s manželkami.

Za posledné roky

Roku 1995 sa spravila rekonštrukcia kabín, keď ešte predtým na začiatku 80-tych rokov sa zrekonštruovala hracia plocha a potom sa robila aj výstavba tribún. Dnešná situácia je taká, že prvé mužstvo hrá IV. bratislavskú ligu a postup vyššie im v tejto sezóne unikol len o vlások. Tatran má ešte jedno dorastenecké mužstvo, dve žiacke a dve prípravky. O chod všetkých týchto mužstiev sa stará prezident FO Miroslav Beleš a tréneri Milan Hrica, Ondrej Zezula, Koloman Katona a Anton Koberčík.

Starší hráči, ktorí zanechávajú aktívnu činnosť neodchádzajú celkom, ale stretávajú sa už vyše dvadsať rokov a tvoria mužstvo internacionálov - starých pánov, ktoré pravidelne hráva. Stretávajú sa s domácimi i zahraničnými

mi súpermi. Veľmi si oblúbili Stupavu hráči moravských Hrušiek. Pod vedením prezidenta J. Dugoviča navštívili Rakúsko a niekoľko rokov sa pravidelne stretávali aj s mužstvom Volán Győr. Už v roku 1986 boli vo Francúzsku, zájazd zopakovali v roku 1989 a medzi tým hráči USM Coulomiers navštívili Stupavu. Od roku 1995 5 krát hrali na turnaji v talianskom prímorskom letovisku Riccione. Mužstvo internacionálov si vedie od roku 1984 kroniku, kde si zaznamenáva udalosti zo života a zo zápasov.

Podľa rozprávania Štefana Piačka spracoval Ivan Bartalský

Oslavy 80. výročia organizovaného futbalu v Stupave sa budú konať na stupavské hody od 17. do 20. augusta 2001

Na Dňoch mesta Tisovec

Stupava - V roku 1998 vzniklo medzi mestom Stupava a mestom Tisovec spontánne priateľstvo. Možno to považovať za jeden z dobrých plodov podujatia Deň športu pre všetkých - Challenge Day. Vtedy sme súperili v počte zapojených občanov do športových podujatí. Naše víťazstvo neskalilo priateľské vzťahy, ktoré udržiavame dodnes. V sobotu 23. júna naše úbor - Veselá muzika zo Stupavy a ženský spevácky zbor Nevädza účinkovali na podujatí Dni mesta Tisovec. Recipročne prídu do Stupavy - tisovecká dychovka a mužský spevácky zbor Dr. Samuela Daxnera, ktorý má za sebou 130-ročnú históriu. Napriek nepriaznivému počasiu sa vystúpenia konali na námestí a stretli sa s mimoriadne priaznivým ohlasom. Obidvom telesám sa podarilo rozospievať divákov, za čo ich odmenili spontánnym potleskom. Na našich najviac zapôsobilá návšteva rodného domu Dr. Daxnera, ktorý využívajú na spolkovú činnosť. V meste má dlhoročnú tradíciu zbor, dychovka i ochotnícke divadlo. Podujatie organizátori využili na propagáciu publikácie o živote a diele Dr. Daxnera a na vyhlásenie verejnej zbierky na rekonštrukciu jeho rodného domu. Mesto Stupava na slávnostiach zastupoval primátor mesta Ing. Daráš.

-ps-

Výstava U Machaja

Plavecký Štvrtok - Ohlasovaná výstava Podoby hlíny v Záhradnej galérii Alojza Machaja sa úspešne skončila. Hlinený svet v mnohých podobách sa rozprestrel na zelenom trávniku záhrady. Boli tu diela záhradnej keramiky, reliéfy, mozaiky, ale aj úžitková keramika, či motýle zavesené na stromoch. Výstava "odletela" a pán Machaj pripravuje rezbárske sympóziu a výstavu Dotyky 2001. Okrem toho sa usilovne pracuje na betleheme. O postupe prác televízia Markíza priebežne natáča dokumentárny film.

Prvý a dobrý festival

Stupava - S myšlienkou zorganizovať festival mladých kapiel zameraných na rock, pop a jazz prišli mládežníci pri Pastoračnom centre v Stupave. Festival však potreboval finančnú i organizačnú podporu a preto oslovili Mestské kultúrne stredisko v Stupave. Slovo dalo slovo a za niekoľko týždňov sa vďaka dobrej spolupráci s Betkou Mračkovou a ďalšími podarilo zorganizovať festival, na ktorom vystúpilo šesť kapiel a treba povedať, že na veľmi dobrej úrovni, čomu pomohlo i kvalitné ozvučenie. V programe, ktorý uvádzala Júlia Vláčilíková, ďalšia stupavská aktivistka, vystúpili hudobné skupiny: Shoobadooba, SPSS, Šachmat, Kapelka Primulka, Experience a Prominenti. Domácich interpretov sme spoznali v Kapelke Primulke, ktorá dala šancu i mladým talentom - spievala Nikola Plunárová a tanečné kreácie predviedli dve mladé tanečnice. Kapelku umelecky vedie Borek Suchánek, pedagóg zo stupavskej ZUŠ. Uznáním a potleskom ocenili diváci vystúpenie Prominetov so stupavsko-borinským obsadením. Skupina v zložení Janko Slezák, Ján a Tomáš Kováčovi, Rado Košut a speváčka Betka Maračková, zožala zaslúžený aplauz. Tí, čo nevideli ich excelentné vystúpenie nemusia zúfať, uvidia a počujú ich na Slávnostiach kapusty v nedeľnom programe. Festival prebiehal v pokojnej a príjemnej atmosfére. Predčasne ho ukončil dážď a tak skupina Šachmat svoje dve posledné skladby neodohrala. Diváci, ktorých bolo na stupavské pomery dosť, ocenili podujatie a najmä kvalitu hudobných skupín. Organizátori si pochvalovali, že podujatie pre mladých nebolo sprevádzané drogovoalkoholovým opojením. Možno povedať, že sa tu stretli mladí ľudia, ktorí vedia čo chcú a majú na to, aby to aj dokázali. A to je dôvod, prečo sa oplatí festival podporovať i v budúcnosti.

-ps-

Stupavská krídlovka

Stupava - Premennivé počasie hroziace búrkou sa napokon umúdrilo a tak v nedeľu 24. júna sa v amfiteátri Borník konal siedmy ročník prehliadky dychových hudieb Stupavská krídlovka. Sprievod účastníkov išiel od Kultúrneho domu smerom na námestie Sv. Trojice. Na jeho čele pochodovali malacké mažoretky a za nimi dychové hudby Veselá muzika zo Stupavy, Zóhranka, Vištučanka, Májovanka z Holíča, Vinosadka, Svätajurská dychovka, mládežnícka dychovka pri ZUŠ v Stupave. V amfiteátri sa k nim pridali 11 - tka z Ivánky pri Dunaji a Záhorienka. Sprievod z bezpečnostných dôvodov neišiel po hlavnej ceste, ale po pešej zóne. Slová kritiky na adresu organizátorov boli neoprávnené, pretože štátnu cestu nemožno uzatvoriť len tak, bez asistencie dopravnej polície a povolenia správy ciest. Napokon každému je jasné, že zataženie je neúmerne a každé obmedzenie spôsobuje vytváranie kolón automobilov, navyše v tom čase cez Stupavu prechádzali v kolóne veterány. Na námestí koncertovali Veselá muzika a Májovanka a pozývali do amfiteá-

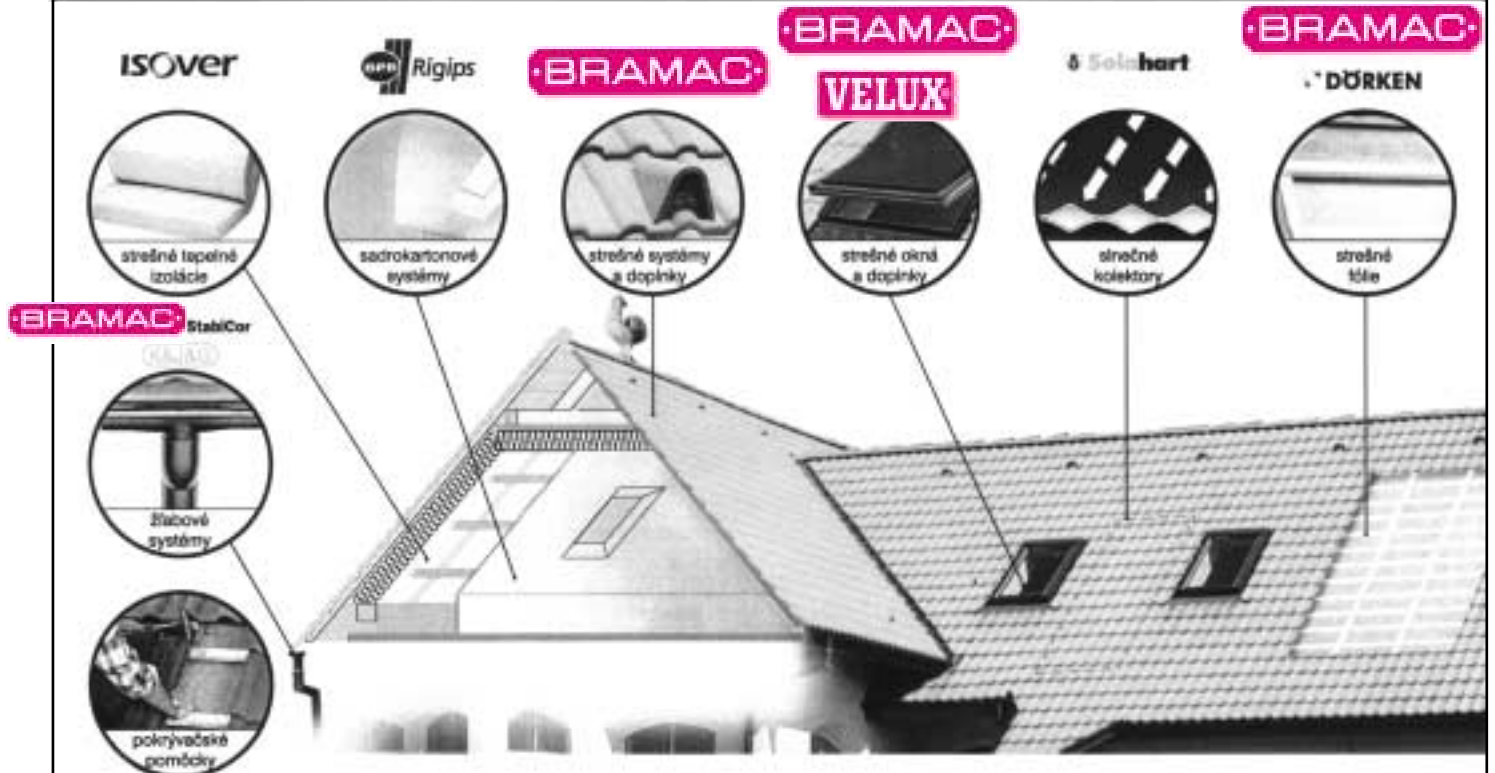
tra. V Borníku podujatie otvorili vystúpením mažoretky. Festival pozdravila riaditeľka Malokarpatského osvetového strediska Dr. Anna Píchová a primátor mesta Stupava Ing. Daráš. Prekvapením podujatia bolo vystúpenie mládežníckej dychovky pri Základnej umeleckej škole pod vedením pána učiteľa Mydliara. Mládežnícka dychovka je, ako to potvrdili kapelníci zo širokého okolia, skôr raritou a zaslúži si uznanie i podporu. Diváci i muzikanti zhodne konštatovali, že tento ročník predstihol všetky predchádzajúce práve vysokou úrovňou muziky a umeleckým rastom všetkých dychovkov. Festival tak potvrdil svoje opodstatnenie i význam stretávaní sa orchestrov na podujatí, kde môžu navzájom porovnávať, vymieňať si skúsenosti i "noty". Vďaka spolupráci Mestského kultúrneho strediska v Stupave s Malokarpatským osvetovým strediskom v Pezinku sa podarilo zorganizovať podujatie, ktoré je významným príspevkom pre rozvoj miestnej kultúry v Bratislavskom kraji.

-ps-

Staviate nové? Rekonštruujete staré?

Ponúkame Vám skvelé riešenia
Vašej strechy za bezkonkurenčné ceny!

Spoločnosť JJJ STAV BUILD s. r. o. Vám ponúka **kompletný sortiment strešných materiálov za bezkonkurenčné ceny**. Poradíme pri výbere, poslužíme, prevedieme montáž.

KOMPLETNÝ SERVIS PRE STRECHU ZDARMA!

Prečo nakupovať u nás?

- ▲ centrálny regionálny sklad **BRAMAC**
- ▲ zameranie na stavbu a cenová kalkulácia zdarma
- ▲ zdarma kompletne poradenstvo a skladovanie tovaru
- ▲ zdarma doprava na stavbu (auto s hydraul. rukou)
- ▲ 30-ročná písomná záruka
- ▲ zľavy pre sporiteľov VÚB Wüstenrot, PSS, Fondu rozvoja bývania
- ▲ BRAMAC ÚVER - najvýhodnejší spôsob prefinancovania Vašej strechy

JJJ STAV-BUILD, s.r.o.

BRATISLAVA - Záhorská Bystrica, 841 06
Československých tankistov 1/a, P.O. BOX 3
Tel./fax: 02/6595 6232, 6595 6647, 6595 6684
Po-Pia: 8.00 - 17.00, Sobota: 8.00 - 12.00

MALACKY, 901 01
Pezinská 2
tel./fax: 034/772 68 49
Po - Pia: 8.00 - 16.30

KOŠICE, 040 01
Jarmočná 2
tel./fax: 055/677 15 70
Po - Pia: 8.00 - 16.30

Prosím o bezplatné zaslanie
katalógov a cenníkov:

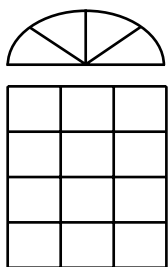
Meno a priezvisko:

Prosím o bezplatné
poradenstvo:

Adresa pre zaslanie:

Telefonický kontakt:

Po vyplnení prosíme poslať poštou alebo faxom

PEKA - PLAST

Konečne okná,
ktoré si môže
dovoliť každý

AKCIA
- 10%

- ☞ PREDAJ
- ☞ MONTÁŽ PLASTOVÝCH OKIEN

Bratislava, Nejedlého 51,
Tel.: 02/ 64 46 10 77, fax: 64 46 11 69

Prvá stavebná
sporiteľňa oznamuje
cteným klientom, že
poskytuje všetky
služby aj v čase
prázdnin. Sme tu pre
vás v každej chvíli!!!

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITELŇA

900 31 STUPAVA
Hlavná 46 - budova N - MARKETU
Tel.: 02/ 65 93 59 90

ELEKTROSPOTREBIČE - OBCHOD - SERVIS

OBCHOD
VŠODIA KVALITA

SERVIS
NÍZKE CENY

PRÁČKY
CHLADNIČKY
MIKROVLNKY
MRAZNIČKY
PLYNOVÉ A EL. SPORÁKY
UMÝVAČKY RIADU
BOJLERY, DIGESTORY
DROBNÉ ELEKTROSPOTREBIČE
TELEVIZORY, AUDIO - VIDEO

NAJVÄČŠÍ VÝBER VSTAVANÝCH SPOTREBIČOV
PREDAJ NA SPLÁTKY TELERVIS
V HOTOVOSTI, NA PÔŽIČKY

JÁN MORÁVEK

Pod záhradami 62, 841 02 Bratislava
tel: 02/6436 2311, fax: 02/6436 3900

Hlavná 85, 900 31 Stupava
tel: 02/6593 4524, fax: 02/6593 3524

Záhorácka 102, 901 01 Malacky
tel:034/772 5465, fax:034/772 5466

Hollého 657, 908 41 Šaštín - Stráže
tel: 034/580 250, fax: 034/580 251

BOHATÝ SORTIMENT - DOVOZ TOVARU DO DOMU

POTREBUJETE REKLAMU?

- ☑ svetelnú
- ☑ na autá
- ☑ na výklady
- ☑ reklamné tabule
- ☑ na plachty

v mesiacoch
Júl a August
-30%!

AGENTÚRNE ZĽAVY

0903 / 73 73 04

NAJRÝCHLEJŠIE
PENIAZE
V HOTOVOSTI!
DOKÁŽEME
VYRIEŠIŤ VÁŠ
PROBLÉM!

EXPRESS
FINANCE

Blesková
pomoc do 24 hodín,
bez ručiteľa. Použitie peňazí
nemusíte zdôvodňovať.

Hľadáme nových spolupracovníkov
na uzatváranie zmlúv!

Pre ďalšie informácie VOLAJTE ZDARMA:

0820/282 282

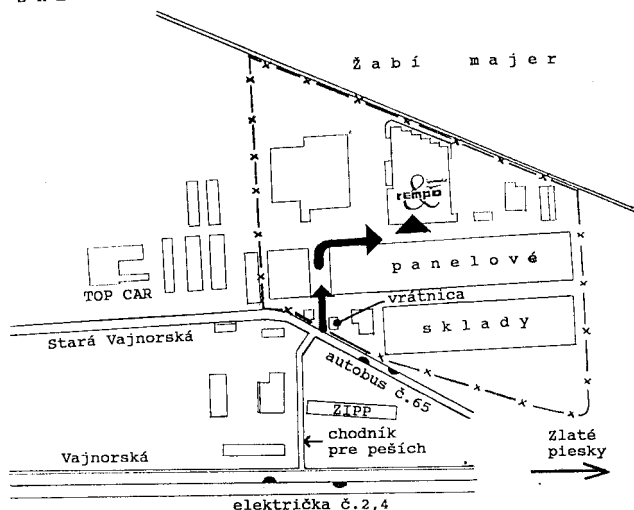
Výpredaj textilnej metráže - šatovky a oblekovky
šírka 140 - 150 cm v cene 50,- a 100,- Sk/bm.

Stará Vajnorská 19, 832 45 Bratislava
Tel.: 02/ 49 232 339, 49 232 334, 49 232 205
fax: 02/ 44 452 848

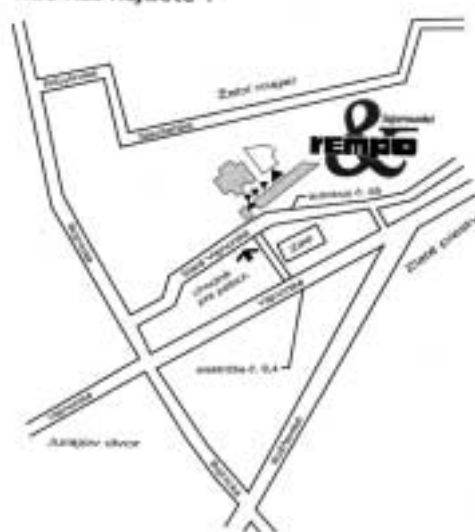

ponúkame najväčší výber tovarov pre súkromníkov a firmy, ochranné pracovné prostriedky, oblečenie pre lekárov, kuchárov, čašníkov, pracovné plášte, pršíplášte, pogumované obleky, technický a čalúnicky materiál, galantéria, metrový textil, drogéria bytová, autokozmetika, tekuté mycie pasty do dávkovačov, ochranné krémy, chovateľské potreby, krmivá pre psov a mačky, šnúry, motúzy, popruhy 50 druhov, molitán, laná 60 druhov, rezné a žehliace plátna, sieťovinu, slnečnikovinu, jutovinu aj fareb-

SKLADOVÝ AREÁL - SITUÁCIA :

Kde nás nájdete ?

nú, plachtovinu, stanovinu, obrusovinu, koženky, fólie, náradie pre všetky profesie aj záhradkárov, murárske náradie, rezačky na dlaždice, metre drevené, lepiace pásky 50 druhov aj do registračných pokladní, klnce, zámky, cvoky, hmoždinky, vrecia papierové - PVC, sáčky mikroténové - papierové, plastové - koše, tácky, poháre, tanieri, keľárske výrobky, metly, hadice, drevné uhlie a brikety, rohože, polystyrén, ramienka na šaty, lekárnice, autolekárnice, hasiace prístroje, minerálne vody, uteráky, utierky osušky, plachty, paplóny, vankúše, deky, záclony, posteľnú bielizeň, ponožky, kusový textil a ďalších 6 - tisíc tovarov.

Zadný vchod do predajne je bezbariérový (pre vozíčkarov).

Otvorené denne: 8⁰⁰ - 17⁰⁰ sobota 8⁰⁰ - 12⁰⁰

IDEÁLNE NALADENÁ STRECHA

stálofarebná - prírodný materiál získa vypálením nemenný farebný odtieň

odolná voči kyslým dažďom a zásaditým látkam - agresívne látky v ovzduší ani vtáčí trus nenarušia povrch ani štruktúru pálenej škridly

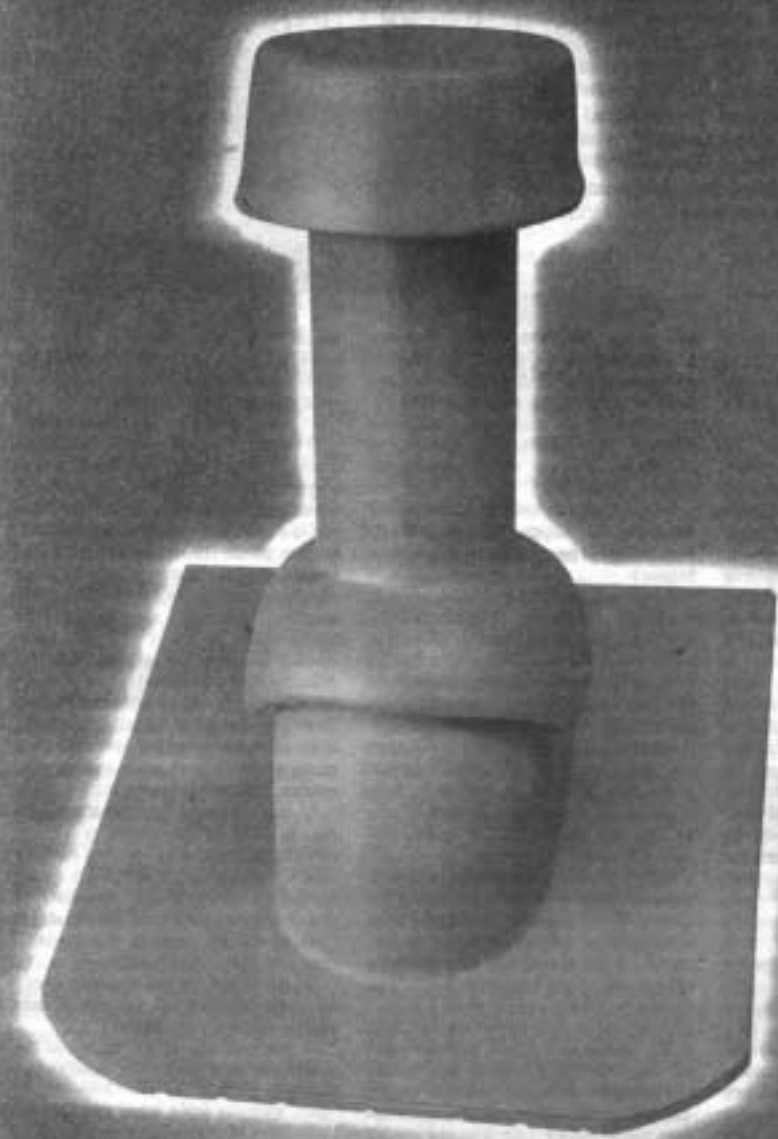
mrazuvzdorná - vďaka svojej štruktúre vypálená hliňa odoláva veľkým výkyvom teplôt

s dlhou životnosťou - jedinečnými vlastnosťami pálenej škridly sú overené tisícročiami

a navyše kompletná!

Originálne keramické a nekeramické príslušenstvo TONDACH TUNING vám pomôže doladiť vašu strechu do posledného detailu. TONDACH TUNING pre vašu strechu znamená kompletný:

- protisnehový systém
 - stúpačací systém
 - systém okien a presvetľovacích škridiel
 - sortiment prichytiek hrebanáčov a škridiel, klincov, držiakov lát
 - prestupový systém
 - vetrací systém
 - výber strešných fólií a úžľabí
- to všetko v originálnom balení.

TONDACH
TUNING

Všetko príslušenstvo strechy nesúce značku TONDACH TUNING je farebne i tvarovo prispôbené sortimentu škridiel TONDACH a je vyrobené z kvalitných a trvácnych materiálov. S príslušenstvom TONDACH TUNING bude vaša strecha naozaj kompletná!

Mám záujem o:

Podpísané zvonil

- zaslanie informácií o pálenej škridle TONDACH.
- stretnutie s vaším odborným poradcom.
- bezplatný výpočet spotreby materiálu a cenovej ponuky.

MENO, PRIEZVISKO

PODPIS

ULICA

PSČ

MESTO

TELEFÓN

TONDACH SLOVENSKO, SPOL. S R. O., PORADENSKÉ CENTRUM, Železničná 53, 900 31 Stupava
Tel: 07/65 93 38 73, 65 93 66 34 • Fax: 07/65 93 90 26 • E-mail: STUPAVA@TONDACH.SK • www.tondach.sk

TONDACH
SLOVENSKO

TONDACH. STRECHA, KTORÁ SA DEDÍ.

Pozvánka na rybačku

V Stupave, v lokalite Parku, hneď pri gaštanovej aleji sa nachádza Jánošíkov rybník. Uprostred krásnej prírody, ktorej rybník dominuje, podniká rodina Vaicenbacherovcov.

Rodinné podnikanie

Pán Ing. Jiří Vaicenbacher sa venuje chovu rýb od 14 rokov. Absolvoval strednú školu vo Vodňanoch v Južných Čechách a potom Vysokú školu zemедelskou v Brne, špeciálny odbor zameraný na rybochov. Tu sa zoznámil so svojou budúcou manželkou a spoločne odišli pracovať a bývať do Stupavy. Na tunajšom štátnom rybárstve bol zamestnaný 26 rokov, až do jeho zrušenia a transformácie v roku 1991. Vtedy sa rozhodol, že kúpi Jánošíkov rybník a časť zanedbaných rybníkov v areáli bývalého rybárstva. Nemohol konať ináč, celoživotné povolanie sa stalo vášňou i koníčkom a veril, že rybochov uživí i jeho rodinu. Jánošíkov rybník bol dlhé roky zanedbaný, ako sa hovorí "rybník vyrástol z vody" - nánosy hliny, konárov a lístia ho rokmi zanesli natoľko, že vody v ňom bolo menej a menej. Náročné vyčistenie a rekultivácia boli nevyhnutné. Zo začiatku sa v podnikaní zamerával na chov násady zubáča a sumca pre rybárske spolky na zarybnenie ich rybníkov. V roku 1997 začal s chovom pstruha dúhového, kapra dovážal z Južných Čiech a Moravy len počas sezóny. Rodinné podnikanie zamestnáva všetkých členov rodiny, hoci ich všetkých neuživí. Aby sa ryba na ceste k zákazníkovi zbytočne nepredražovala prevádzkujú vlastné predajné stánky, predávajú ryby počas celého roka priamo doma. Okrem toho chovajú jazierkové druhy - japonského koi kapra a plánujú produkciu jalca - jaseňa. Celoročne môžete u nich kúpiť pstruhov, kapre, tolstolobiky, sumce i šťuky. Na objednávku vám ryby aj očistia, prípadne i dovezú na miesto určenia. Medzi stálych zákazníkov dnes patrí hotel Forum i rad reštaurácií v Bratislave. Rodičom začal v podnikaní pomáhať syn Juraj, ktorý tento rok absolvoval poľnohospodársku univerzitu v Brne odbor drevársky.

Príďte si zarybáčiť...

S touto pozvánkou nás privítal Juraj, ktorý vymyslel rozšíriť ponuku ich podnikania o možnosť pre rybárov - amatérov. Jánošíkov rybník je zarybnený a môžete v ňom uloviť kapre i pstruhy. Poplatok za jednu nahodenú udicu je desať korún za hodinu. V prípade, že máte šťastie, úlovok vám odvážia a predajú za veľkobchodnú cenu. Ak máte smolu a nechcete utŕžiť z ostudy kabát, môžete si vybrať a kúpiť rybu vašich predstáv. Dokonca vám ju i očistia... No nie je to raj pre rybárov? Určite je, i keď Juraj s úsmevom spomína na partiu rybárov, ktorí za dve hodiny chytili osem kaprov, čo sa im nepáčilo, lebo si prišli len zašportovať. Uloviť pritom môžete až dvaapol kilového kapra a pstruhov s váhou až do deväťdesiat dekgamov. Možnosť rybolu po celý týždeň ponúkajú od apríla tohto roku, zatiaľ je to nultý ročník a hľadajú ten správny systém. Pokračovať určite budú. Plánujú na rybníku umiestniť kulisu lode s možnosťou grilovania rýb v podpalubí. Okrem toho by chceli vybudovať a zariadiť niekoľko izieb na ubytovanie, aby ich služby pre turistov boli kompletnejšie. Záujem o rybačku zatiaľ je, cez víkend tu okolo rybníka, v božskom klude a harmónii, trpezlivo sedí aj pätnásť rybárov. Verili by ste, že v Stupave je takéto miesto? Skúste sa sami presvedčiť.

-ps-
Kontakt: 02/6593 5327, Stupava, Park 20

Z literárnej tvorby (našich dopisovateľov)

Vandrovačka

Na plece vetrovku s batohom,
stretli sa turisti za stohom,
vo vrecku plná flaša,
veselá je naša chasa.

na lúke vidia plaché srnky,
pri háji ochutnali trpké trnky,
na rúbanisku vonia malinčie,
v dialke mihlo sa parošie jelenčie.

Kukučka sedemkrát zakuká,
deťi behajú od buka do buka,
čučoriedok plné hrnčeky,
zo sedmokrások pletú venčeky.

Hrybiky putujú do košov,
stretnú babku s plnou nošou,
v batôžku drevo na zimu,
potrebuje ho i perinu.
(zg)

Šťastie

Dnes si odišla do neznáma.
Samotu naplnila vnútro mojej duše.
Dialka čo nás delí,
nemôže spomienky zničiť.

Tvoje iskriace oči bliščiace nehou.
Ranné ústa nekonečne sladké
pred Tebou skláňam sa,
že spoznal som v živote šťastie.

(Konštantín Čulen - Pernecký)

autoteam **Stupava**

CITROËN BERLINGO FOURGON

2-miestne vozidlo
pre Vaše podnikanie

BERLINGO 1.4i

s úsporným benzínovým
motorom a nosnosťou 600 kg
za 351 100,- bez DPH

BERLINGO 1.9D

s posilňovačom riadenia
a nosnosťou 800 kg
za 390 100,- bez DPH

Predaj vozidiel: Hviezdoslavova 56, 900 31 Stupava, tel.: 02/ 6593 3366
Servis vozidiel: Marcheggská 88, 900 31 Stupava, tel.: 02/ 6593 3545

Vážení rodičia!

Dieťa vstupom do školy vystupuje, obrazne povedané, na vyšší schodík rebríka svojho života. Na tento úkon musí byť dostatočne pripravené, vyzreté, aby nedostalo závrat z väčšej výšky, alebo aby mu rodič nemusel byť neustále oporou. Predsa len pre mnohé deti prechod z materskej školy do školy je pomerne náročný. K závažným ťažkostiam u začínajúcich prváčikov patrí zanedbaná výslovnosť. Dieťaťu v ranných začiatkoch školy nerobí až také problémy, ale prídje prvé čítanie a dieťa zamieňa písmenká. Namiesto B vyslovuje P, namiesto R vyslovuje L. A nastáva problém. Učiteľ vyžaduje čítať správne, výslovnosť to však dieťaťu nedovoľuje. A keď prídu diktáty, zľú výslovnosť prenáša na papier opakovaním si diktovaného pri písaní. Môže nastať, že bude písať podľa svojho rečového prejavu.

Preto milí rodičia, pomôžte predísť takýmto problémom svojmu dieťaťu a navštívte odborníka - logopéda, ktorý Vám poskytne odbornú pomoc.

Kedy treba prísť k logopédovi?

1 - ak dieťa nehovorí, alebo hovorí príliš málo než jeho rovesníci - najvhodnejší je vek okolo 3 rokov
2 - poruchy výslovnosti - pri väčšom počte hlások je vhodný vek okolo 4 -4,5 rokov, ak ide len o hlásku l, r - treba začať pracovať najneskôr na začiatku posledného predškolského roku
3 - koktavosť - ihneď akonáhle si rodina všimne nápadnú zmenu v tempe reči
4 - porucha sluchu - ak lekár ORL potvrdí poruchu sluchu, je treba logopedická starostlivosť súbežne s lekárskou
5 - deti s rázštepom - v dobe, keď dieťa začne rozprávať po 1. roku života
6 - deti s poruchami učenia - ihneď, ako vzniknú problémy
7 - poruchy reči - pri DMO, neurológických ochoreniach, začať logopedickú starostlivosť podľa potreby súbežne s lekárskou starostlivosťou

PaedDr. Dana Kovárová, špec. pedagóg - logopéd, Okresná pedagogicko-psychologická poradňa Malacky tel: 034/7724293

Hovorí Vaše dieťa primerane alebo málo?

Základným prvkom vo vývine ľudstva a celej civilizácie je reč ako základný komunikačný prostriedok, ktorý je daný iba jedincom a rozvíja sa iba u neho. Každý jedinec má genetické predpoklady pre jej osvojenie za priaznivých okolností.

Aké sú základné predpoklady pre jej osvojenie?

Ide predovšetkým o:

a/ vnútorné predpoklady - zdravý rozumový vývin, zdravé rečové a zmyslové orgány

b/ vonkajšie predpoklady - rodina a okolie, v ktorom sa dieťa vyvíja.

Keď prídje dieťa na svet komunikuje so svojim okolím novorodeneckým krikom. Tento krik od 6. týždňa prechádza do kriku, ktorým vyjadruje svoje pocity. Postupne sa mení na tzv. pudové džavotanie. Dieťa sa vlastne hrá s rečovými orgánmi. Okolo 6.-8. mesiaca sa snaží zvukové podnety napodobňovať. Preto je nevyhnutné mu poskytnúť dostatok zrakových, zvukových a hmatových podnetov. Treba si uvedomiť, že dieťa nenapodobňuje len hlásky, slabiky, ale aj melódiu a rytmus reči. Preto je potrebné mu spievať pesničky, rozprávať básničky a rytmizovať rečňovanky. Neustále s ním komunikujeme.

Okolo 10.-12. mesiaca je dieťa schopné reagovať na príkazy a zákazy. Nerozumie významu daného slova, ale dokáže spojiť zvuk s daným javom (dokáže ukázať aké veľké narastie).

Okolo 1. roku života končí toto preverbalné štádium vývinu reči a začína sa vlastný vývin reči. V tomto období dieťa pracuje s knihou. Priraduje k obrázkom zvierat správne zvuky, ba dokonca vie narábať so 6-8 slovami. Keď má dieťa rok a pol, jeho slovná zásoba sa rozšíri na 30 slov. Rodič musí byť trpezlivý a musí sa snažiť hravou formou pristupovať k svojmu dieťaťu. Okolo 2. roku života je dieťa na úrovni, kedy začína používať dvoj-slovné vety. Dieťa je neustále nímavé a zvedavé. Všetko ho okolo seba zaujíma. Často rodičia unavuje neustálymi otázkami. V tomto období je nevyhnutné rešpektovať dôležitú zásadu, že s dieťaťom nesmieme rozprávať jeho "detskou maznavou" rečou, pretože dieťa by mohlo napodobňovať tento nesprávny rečový prejav. Okolo 3 - 3,5 roka sa reč dieťaťa dostáva na II. signálnu úroveň, kedy sa častokrát nedokáže pohotovo vyjadriť v dôsledku neobratných artikulačných orgánov. Z tohto dôvodu sa vyskytuje opakovanie slabík, slov. Ide o tzv. fyziologické opakovanie. U týchto detí je potrebné zvýšiť pozornosť, aby takáto reč nepre-rástla do zajakavosti. Vhodné je s nimi spoločne reprodukovat rozprávky, recitovať básničky, spievať pesničky. Dôležité je takýmto deťom sa nevysmievať. V tomto veku už dieťa ovláda

asi okolo 1000 slov. Sú ale deti, ktoré v tomto čase ešte nerozprávajú, alebo rozprávajú len veľmi málo. Je najvyšší čas zájsť k logopédovi a dať dieťa vyšetriť. V prípade potreby doporučí ďalšie odborné vyšetrenie - neurologické, vyšetrenie sluchu, psychologické alebo pedopsychiatrické, ktoré napomôže logopédovi pri stanovení diagnózy oneskoreného vývinu reči. Zapríčiňuje ho mnoho faktorov ako je dedičnosť, predčasné narodenie, častá chorobnosť, nedostatok rečového kontaktu, vývinové poruchy rečových orgánov, poruchy sluchu, citová nevyrovnanosť, nevhodná reakcia rodičov na reč dieťaťa (stále opravovanie, odmietavý postoj), sociálne prostredie. Dieťa postihnuté oneskoreným vývinom reči vyžaduje logopedickú starostlivosť už od 3-3,5 roka. Odstraňovanie poruchy býva zdĺhavé a vyžaduje veľkú trpezlivosť. Je potrebné s takýmto dieťaťom veľa rozprávať. Musíme sa vyvarovať príkazov typu "Zopakuj to!". Treba k nemu pristupovať hravou formou pomocou hračiek, obrázkov. Dieťa 4-5 ročné dokáže gramaticky správne rozprávať. Je schopné skloňovať, časovať. Slovná zásoba sa pohybuje okolo 3000 slov. Výslovnosť jednotlivých hlások však ešte nemusí byť čistá. Obdobie medzi 5 - 7 rokom života je optimálne na odstránenie i týchto potiaží. Preto rodičia nečakajte, že sa reč stane čistou sama od seba. Takýto názor je už dávno prekonaný. Milí rodičia, naše deti žijú v dobe, ktorá nás obklopuje videami, satelitmi, počítačmi. Stačí si len sadnúť a mlčky

Deti sú citlivejšie než dospelí. Poznáte ich pravú tvár?

sa pozerat'. možno práve tu by sme mali hľadať hlavnú príčinu, prečo narastá počet detí s oneskoreným vývinom reči a s nesprávnou výslovnosťou. S deťmi treba neustále sa rozprávať, hrať, obohacovať im slovnú zásobu. Preto venujme každú voľnú chvíľu na rozvoj spisovnej reči našich detí, pretože ak toto zanedbáme budú mnohí nešťastní i v dospelom veku.

Spoločnosť pre enurézu "SEN"

Spoločnosť pre enurézu "SEN" vznikla za účelom pomôcť rodičom a deťom, u ktorých aj v školskom veku pretrvávajú problémy nočného pomočovania. Tento problém - spoločnosťou často podceňovaný, býva dôvodom narušenia psychického vývoja dieťaťa a jeho neprospeievania.

Ako jeden zo spôsobov riešenia tohto problému je zriadenie telefónnej linky Mokrý linka číslo 02/5479 3622, na ktorej každý pondelok a stredu v čase od 15.00 do 17.00 na otázky detí, rodičov, pedagógov alebo iných zainteresovaných odpovedá odborná poradkyňa, ktorá sa touto problematikou zaoberá.

Prof. MUDr. László Kovács, DrSc.MPH, prednosta 2. detskej kliniky DFNSP, vedúci Poradenského centra SEN

Program Kina Amfiteáter Borník

- 14. 7. Ja, moje druhé ja a Irena
- 17. 7. Zmluva s diablom
- 21. 7. Stroskotanec
- 24. 7. Múmia sa vracia
- 31. 7. Hannibal
- 2. 8. Rebelové
- 4. 8. Cesta samuraja
- 7. 8. Jeseň v New Yorku
- 11. 8. Vreskot 3
- 14. 8. Mexičan
- 18. 8. Vesmírna prda
- 21. 8. Dračie diery
- 28. 8. Taxi, taxi

Predstavenia sa začínajú v mesiaci júl od 21.30 a v mesiaci august od 21.00 v Amfiteátri Borník. V prípade nepriaznivého počasia sa premieta v Kultúrnom dome. Vstupné 50,- Sk.

NAJLACNEJŠÍ HYPOTEKÁRNÝ ÚVER

*Hypotekárny úver VÚB, a.s., pre občanov so štátnou podporou
a výhodnou úrokovou sadzbou*

Hypotekárny úver je dlhodobý účelový úver určený fyzickým osobám – občanom a podnikateľským subjektom na financovanie investícií do nehnuteľností.

Výhody hypotekárneho úveru

- Možnosť okamžite získať finančné prostriedky na financovanie nehnuteľností bez potreby predchádzajúceho dlhodobého sporenia.
- Fyzické osoby, ktoré použijú finančné prostriedky z hypotekárneho úveru na účely bývania, môžu získať štátnu finančnú podporu.
- Po zohľadnení štátneho príspevku vo výške 5 % môže byť aktuálna úroková sadzba z hypotekárneho úveru **už od 4,9 %**.
- Úver umožňuje rozloženie dlhu na dlhšie obdobie s nižšími mesačnými splátkami.
- Hypotekárny úver je možné zabezpečiť aj kupovanou nehnuteľnosťou.

Účelovosť hypotekárneho úveru

- Kúpa tuzemskej nehnuteľnosti (napr. bytu, rodinného domu, chaty a pod.),
- výstavba tuzemskej nehnuteľnosti,
- zmena dokončenej stavby (nadstavba, prístavba, stavebné úpravy - rekonštrukcia, oprava modernizácia, udržiavanie, vstavba).

Základné podmienky pre poskytnutie hypotekárneho úveru

- Preukázanie schopnosti splatiť poskytnutý úver (banka hodnotí komplexne finančnú situáciu žiadateľa o úver),
- zabezpečenie úveru vhodnou tuzemskou nehnuteľnosťou.

Zabezpečenie úveru

- Tuzemskou nehnuteľnosťou vo vlastníctve žiadateľa o úver alebo vo vlastníctve tretej osoby zapísanou v katastri nehnuteľností,
- na nehnuteľnosti nesmie viazať záložné právo v prospech inej osoby a nesmie byť obmedzený prevod vlastníckeho práva k tejto nehnuteľnosti (banka však akceptuje nehnuteľnosť s jestvujúcim záložným právom v prospech stavebných sporiteľní, Štátneho fondu rozvoja bývania a spoločenstiev vlastníkov bytov odkúpených do vlastníctva v zmysle zákona 182/1993 Z.z.),
- poistením nehnuteľnosti použitej na zabezpečenie úveru s vinkuláciou plnenia poistného v prospech banky,
- v niektorých prípadoch dodatočným zabezpečením životným poistením, ručiteľom.

Čerpanie úveru

- Čerpanie úveru je podmienené zápisom záložného práva k nehnuteľnosti založenej v prospech banky do katastra nehnuteľností, poistením nehnuteľnosti a splnením obchodných podmienok banky.

Podrobné informácie Vám ochotne poskytnú komerční pracovníci VÚB, a.s.,
pobočka Bratislava-centrum, Gorkého 7, Bratislava, II. posch., kanc. č. 331
Ing. Zuzana Lidáková, tel.: 02/5955 8048 a Ing. Martina Tomášková, tel.: 02/5955 7938

Podpajštúnske zvesti

Konc jak žtvě...

Starého sem tento týdeň naplno zamjestnaua. Poslaua sem ho narobit úče a nachystat agátového dřeva, lebo jak to sledujem s tým zvyšováním cen to nedopadne dobre, začneme kúřit dřevem. Kázaua sem mu zrychtovat picigl, co už roky leží na hůri, lebo aj s týma poplatkama za telefon to smrdzí. Najprv sem sceua na ních vyzrát tak, že si koupím mobil a budem volat cez tú izi kartu, ale došeu vňuk a ket mi to začau vysvjetlovat, konc mňa na ten picigl. Tak sem si zaumíniua, že mi mosí opravit picigl a ket budem scet neco naším povidat sednem na kolo a povím ím to osobne. Nemosíme telefonovat, eném aby sme dostali kúpit na ten picigl duše. Maso sme pre-stali jest, lebo choroba šílených kráv je velice nebezpečná a može sa prejavít po nekolých rokoch. Ket sem si predstavíua jak čekám na to až prepukne, až mi došuo špatne. Grincajch z naší zahrádky pjekne pohnojený a zalévaný vodú z naší žumpy (kdo by puaciú také peníze za vývoz!) je istotú, že víme co íme. Syn bývá na bytoyce a tam sú napojení na vykurovaní z kotelne a též už rozmýšlá, jak by sa odpoj-ju a kde by zehnuu inačí vykurovací médium. Slub, že kúření sa zapuací z úspor sa ím podariuo naplnít. Naší muadí sáhli na svoje úspory v bance a pokukujú aj na tí naše. Chvalabohu, dneskáj sa neop-uačí ani šporovat a peníze odkuá-

dat do banky na úrok lebo inflácia ten úrok zežere jak šílená kráva malinu alebo jak buázen mozečkovú pašteku. Pri tém šeckém sem konc šťastná, že nejsem v adolescentním vjeku, lebo by sem určíte sceua íť na vysokú školu, kde sa zas hrozí s tým, že sa bude moset aj za to puacít. Múdrá byli moja mamička, ket mi štúdiá vytúkali z huavy a místo podpory mi podali do ruky kýbl a kázali podojít našu ešče nešílenú krávu - živitelku. Příklad mám nevjestu študovanú učitelku a to chudato nosí dom také peníze, že í to može nosít aj pošárka jak podporu. Tot starý donéseu noviny, že kolko sa puací za zuby. Podláj teho mi vyšuo, že sedem ran egyptských není nic oproci temu jak mjet hubu plnú zubú. Konc si čovjek može otevřít stavební sporení alebo založit dům na úvjer. Já síce svoje zuby už nemám, ale myslím na budúci generácie. Ket tí noviny už donéseu, přečítaua sem si šecker. Konc mňa potešiu, že sú u nás ludé, kerí ket svojím dzetom neco slúbjí možú to aj splnit. Já sem síce dzetom slubovaua, že sa budú mnet lepší než my rodiče, ale do pralesa bych ích nevédua. Aj ket tak rozmýšlám, šak tot pri Plaveckém Štvrtku je též prales a Bezedné, tam by sme sa mohli vybrat, eném ten indiánsky kmeň, ten keby tam byu. Já mám skromné dzeci, ufám by im stačiu pohled na tú rómskou osadu! Ešli mňa nezavrú, budem písat dálej!

Vaša Mariš Pilná ze Stupavy

Pozvánka na jarmok

Mestské kultúrne stredisko Stupava pozýva na Svätajakubský jarmok v sobotu 21. júla 2001 so začiatkom od 8.00 hodny, pri Kultúrnom dome v Stupave.
Info: 02/6593 4312.

Aké budú Hody

Stupavské hody sa tento rok ponesu v znamení osláv 80 - teho výročia stupavského futbalového klubu. Okrem športových podujatí bude v sobotu 18. augusta Hodová zábava v Šáchorú so Záhorákmi. Šáchorí je miesto v Máste, kde sa tradične konali veselice a zábavy, pre upresnenie ide o lokalitu pri uličke medzi Faladro a rodinným domom Kolláročiovcov. V nedelu pri kultúrnom dome bude promenádny koncert Veselej muziky zo Stupavy a po ňom do tanca bude hrať skupina Akcent live. V pondelok na Hodky sa preniesieme na štadión, kde opäť zažiarí Veselá muzika. Komu to bude ďaleko, nech ide na Hodkovú zábavu na terasu reštaurácie Stupava. Do tanca bude hrať Záhorienka Jaroslava Fischera. O programe budeme podrobne informovať na letákoch. -msks-

Záhorácky kráľ Alojz I.

Kamenný mlyn - Po vzore valašského kráľovstva už vzniklo Matúšovo kráľovstvo, ktoré "svojím" územím zaberá i Záhorie. Ako by to bolo, keby Záhoráci, aj keď všetko "skúr vjedzá" nepřišli s myšlienkou vyhlásiť svojho kráľa. Korunovácia bola súčasťou programu Záhoráckych slávností na Kamennom mlyne v nedelu 8. júla. Bohatý kultúrny program, bohužiaľ len letmo spropagovaný, začal už predpoludním a pokračoval až do neskorých večerných hodín. Folklorne súbory "z horné-ho, dolného i stredného Záhoria" ako vtípne komentoval moderátor Anton Baláž, mali možnosť predstaviť sa v amfiteátri. Počasíu nerozkáže ani kráľ a tak svoje urobili letné prehánky, ktoré rozohnali budúcich poddaných. Tí, čo vydržali a obschli zažili i korunováciu. Budúci kráľ prichádzal so svojim sprievodom za vírenia bubnov a ochrany skupiny historického šermu. Kráľovské insígnie prebral od zástupcov záhoráckych stavov, potom nasledovali dary verných obcí. Na záver kráľ predniesol reč: "Dzekujem šeckým Záhorákom za dúvjeru kerú mi preukázali. Slubujem vám, že budem

ochraňovat vaše práva, zachovávat dobré a osvječené zvyky, nepripuscím, aby sa Záhorákom robiua krivda a jak to enem bude možné s boží pomocú, vrácím Záhorú slávu a úctu jakú si zasluhuje." Škoda len, že technické problémy spôsobené daždom nedovolili túto slávu ozvučiť, takže ľud z ceremónie vela nepočul. Záhoráckym kráľom sa stal podnikateľ Alojz Heštera, rodák zo Sekúl. Program potom pokračoval bonbónikom podujatia - vystúpením dychovej hudby Záhorienka pod vedením kapelníka Jaroslava Fišera zo Stupavy a jej hostí Pepíka Zímu a moravskej skupiny Petra Olivu. Najmä Jozef Zíma rozospieval publikum a uznanie si zaslúži i duet, ktorý zaspieval so speváčkou Záhorienky pani Gitkou Benkovičovou. Olivovci nám pripomenuli, že sme "rodina" s Moravákmi a clivé pesničky za doprovodu cimbalu chytíli za srdce každého. Napriek počasíu a jeho vrtochom sa slávnosti vydarili. Obecný úrad v Lozorne, ktorý slávnosti spolu s majiteľom Kamenného mlyna p. Vajarským organizoval môžu byť spokojní.

-ps-

Podpajštúnske zvesti:

Vydáva: Mestské kultúrne stredisko, Agátová 16, 900 31 Stupava,
Tel./fax: 02/ 6593 4312, e-mail: zvesti@msks-stupava.sk
Internet: <http://www.msks-stupava.sk> Za obsah príspevkov obcí redakcia nezodpovedá. **Povolené:** Okresným úradom v Malackách pod číslom: Ma -1/ 99 **Redakcia:** šéfredaktor: Pavel Slezák, redakčná rada, grafik: Peter Rác. **Tlač:** KNIHTLAČ GERTHOFER, 900 51 Zohor, Struhárova 2, Tel.: 02/ 6596 1530, Fax: 02/6596 1525, e-mail: gerthofer@nextra.sk